

Dosarul nr. 2ra-1150/20

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – C. Valah

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – M. Guzun, V. Clima, G. Dașchevici

ÎNCHEIERE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Petrov Ghenadie, prin intermediul avocatului Vladimirov Natalia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Petrov Ghenadie către Alexandru Iurie privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 300 000 lei,

împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Petrov Ghenadie, prin intermediul avocatului Vladimirov Natalia, fiind menținută hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 14 martie 2018, Petrov Ghenadie a înaintat cerere de chemare în judecată către Alexandru Iurie, solicitând încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 300 000 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că, pârâtul Alexandru Iurie, care activa în calitate de șofer și deținea permis de conducere, la 24 mai 2012, aproximativ orele 09.00, conducând automobilul de model „Opel Astra”, cu nr. de înmatriculare XXXX, se deplasa pe str. Trandafirilor, dinspre bd. Decebal spre bd. Dacia, mun. Chișinău. În timpul deplasării, aflându-se în preajma blocului locativ nr. 29/1 din str. Trandafirilor, mun. Chișinău, pârâtul efectuând manevra de virare în curtea blocurilor locative la volanul automobilului indicat supra, nu a manifestat prudență sporită în trafic, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, nu a luat în considerație starea lucrurilor din trafic ce reflectă gradul de protecție a participanților împotriva accidentelor și consecințelor acestora, nu a ținut cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație, lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță necesare și modalitatea de conducere a

vehiculului, iar prin aceasta a încălcat pct. 45, 39 (1), 40 (1) lit. b) din Regulamentul circulației rutiere, astfel s-a produs un accident rutier. În rezultatul acestui accident rutier, unitățile de transport implicate au fost defectate tehnic considerabil, iar reclamantul s-a ales cu leziuni corporale grave, manifestate prin fractura osului scafoid pe dreapta cu deplasarea fragmentelor; fractura cominutivă a femurului drept cu deplasarea fragmentelor în 1/3 medie; fractura pățelii pe dreapta; hemortroză a articulației genunchiului drept; traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală; fractura oaselor nazale; plagă contuză a feței, nasului, produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și prezintă pericol pentru viață, și în baza acestui criteriu se califică drept vătămări corporale grave, fapt consemnat în raportul de expertiză medico-legală nr.1602/D din 26 iunie 2012.

Prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 31 iulie 2014, pârâțul a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) din Codul penal, la 3 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an. În temeiul art. 90 din Codul penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an, cu obligarea inculpatului de a înștiința organul responsabil de executarea pedepsei în cazul schimbării locului de trai. A fost admisă în principiu acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material înaintată de partea vătămată Petrov Ghenadie, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța de judecată în procedură civilă separat. Tot prin sentința menționată, s-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Petrov Ghenadie a prejudiciului moral în mărime de 7000 lei și a cheltuielilor judiciare 5000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014, au fost respinse apelurile declarate ca nefondate cu menținerea sentinței.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-338/2015 din 18 martie 2015, a fost dispusă inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procuror și avocat în numele părții vătămate Petrov Ghenadie, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui Alexandru Iurie, ca fiind vădit neîntemeiate.

Potrivit reclamantului, vinovăția pârâțului este stabilită prin sentința penală irevocabilă indicată supra. Astfel, existența suferințelor fizice și psihice provocate în urma accidentului rutier din 24 mai 2012, se confirmă prin sentința din 31 iulie 2014 (în partea care se referă la expertiza medico-legală privind stabilirea gradului vătămarilor corporale provocate în urma accidentului rutier), prin faptul că dereglările cauzate sănătății reclamantului în urma accidentului rutier, nu pot fi înlăturate definitiv, afectează calitatea vieții acestuia, se manifestă prin dereglarea ritmului cotidian normal și a interacțiunilor sale sociale.

Respectiv, prin sentința din 31 iulie 2014, instanța penală a constatat că la momentul pronunțării sentinței pârâțul i-a recuperat reclamantului doar prejudiciul moral de 7000 lei și cheltuielile de judecată 5000 lei, la caz cuantumului prejudiciului moral fiind stabilit anume pentru perioada de până la emiterea sentinței penale. Reclamantul consideră că cheltuielile compensate nu au nici o tangență cu prejudiciul moral a cărui compensare este pretins de reclamant în prezentul proces, deoarece este vorba de prejudiciul moral care a apărut la 24 mai 2012 (data comiterii infracțiunii de către pârât) și subzistă inclusiv după pronunțarea sentinței penale până

în prezent. Această circumstanță nu a constituit obiect al cercetării și soluționării de către instanța penală. La fel, între reclamant și pârât nu a fost încheiată vreo tranzacție prin care să fi fost soluționat acest capăt de cerere.

La caz, reclamantul a solicitat repararea prejudiciului moral prin prisma răspunderii delictuale, care implică o răspundere prin repararea prejudiciului care nu rezultă dintr-un act anume, ci dintr-un delict, fapt ilicit. În speță, reclamantul invocă cauzarea unui prejudiciu moral în urma faptului ilicit (delict) – accidentul rutier, iar conform normelor indicate supra, prejudiciul moral se compensează indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit reclamantului, anterior producerii accidentului, acesta înfăptuia cu ușurință diferite lucruri, însă după accident capacitatea sa locomotorie și de muncă sunt reduse, iar restabilirea este anevoioasă, acestea fiind doar câteva din elementele ce îl împiedică pe reclamant de a-și trăi viața din plin. Este evident faptul că resursele financiare nu vor readuce sănătatea reclamantului, dar în mare parte îi vor ușura viața mai departe. Astfel, pe lângă traumele fizice, reclamantul a avut de suferit mult din punct de vedere psihologic, or traumele cauzate care au fost calificate drept vătămare gravă a integrității corporale, constituie un motiv întemeiat de îngrijorare pentru șansele de restabilire a sănătății. Printre blocajele emoționale ce au influențat sănătatea psihologică a reclamantului și care își produc în continuare efectul, sunt teama, stresul, nervozitatea, bulversarea interioară și neliniștea. În situația respectivă este nevoie să fie atrasă atenția instanței asupra nivelului crescut de probabilitate a apariției altor probleme de sănătate provocate de stările negative trăite, cum ar fi insomnii, dureri de cap și spate, hipertensiune arterială, dureri și disconfort general, leșin etc.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat admiterea acțiunii și încasarea de la Alexandru Iurie în beneficiul său a sumei de 300 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în urma infracțiunii și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Petrov Ghenadie, prin intermediul avocatului Vladimirov Natalia, fiind menținută hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au ajuns la concluzia că, în speță nu sunt întrunite temeiuri întru admiterea acțiunii formulate de Petrov Ghenadie față de Alexandru Iurie despre încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune. Or, sesizând instanța de judecată cu prezenta acțiune, reclamantul nu a ținut cont că, prejudiciul moral se repară doar pentru raporturile juridice (cauzarea vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății ori deces), apărute după intrarea în vigoare a Codului civil (12 iunie 2003), și se repară, pentru fiecare caz, o singură dată în mărimea stabilită de instanță. Pe când pretențiile lui Petrov Ghenadie, de fapt, sunt bazate pe un singur caz, și anume accidentul rutier din 24 mai 2012, provocat de pârât, dar nicidecum careva evenimente produse ulterior accidentul respectiv.

La 22 mai 2020, Petrov Ghenadie, prin intermediul avocatului Vladimirov Natalia, a declarat recurs împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei

noi hotărâri prin care pretențiile reclamantului să fie respinse integral.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Astfel, aceste încălcări ale instanței de apel au dus la soluționarea greșită a litigiului.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Petrov Ghenadie, prin intermediul avocatului Vladimirov Natalia, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 19 februarie 2020 și expediată participanților la proces la 25 martie 2020 (f.d. 204, vol. I), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să certifice momentul recepționării acestora de către participanții la proces. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 22 mai 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii

circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Petrov Ghenadie, prin intermediul avocatului Vladimirov Natalia.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Petrov Ghenadie, prin intermediul avocatului Vladimirov Natalia.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru